

अष्टयष्टि (अष्टन् + ष) f. achtundsechzig KATHÁS. 53, 166.

1. अष्टाङ्गः °दण्डवत् sich zur Erde werfen WILSON, Sel. Works 1, 40. Vgl. भूमी प्रणाममष्टाभिरङ्गैः कुरु KATHÁS. 98, 69. 99, 15. Der Titel des am Schluss des Artikels erwähnten Buches lautet vollständig °दृश्य-संस्कृता Verz. d. Oxf. H. 303, a, No. 741. fg.

2. अष्टाङ्ग Sp. 533, Z. 2 lies मार्गेण st. मार्गेण. °योगयुक्ति Verz. d. Oxf. H. 8, a, 36.

अष्टौचक्र (अष्टन् + चक्र) adj. achträderig AV. Prāt. 3, 2. AV. 11, 4, 22.

अष्टादंष्ट्र AV. Prāt. 3, 2. m. N. pr. eines Mannes mit dem patron. Vairūpa PAÑĀV. Br. 8, 9, 21. — Vgl. अष्टादंष्ट्र.

अष्टादश adj. der 18te.

अष्टादशधा adv. achtzehnfach ŚĀH. D. 260.

अष्टादशन् (अष्टन् + दशन्) achtzehn M. 8, 3. WEBER, Nax. 2, 284. VARĀH. BRH. S. 11, 36. °दशान्तर Ind. St. 8, 84, 87.

अष्टादशम adj. der achtzehnte BṚĀG. P. 10, 30, 44.

अष्टादशसकल adj. (f. ई) aus achtzehntausend (Ṣloka) bestehend BṚĀG. P. in den Unterschrr. der Skandha.

अष्टाध्यायी auch Titel von Pāṇini's Grammatik Verz. d. Oxf. H. 160, b, No. 353. DURGA zu NIR. 1, 12.

अष्टानवति (अष्टन् + न) f. achtundneunzig RĀGA-TAR. 6, 52.

अष्टौपत्त (अष्टन् + पत्त) adj. f. आ mit acht Seitenpfosten versehen AV. Prāt. 3, 2. शाला AV. 9, 3, 21.

अष्टापद 8) °पदस्थाने दत्त मुद्देव (so die ed. Bomb.) लक्ष्यते MBu. 12, 10983. Der Schol., der auch die andere Lesart kennt, erklärt अष्टाप-द्वत् n. durch सुवर्णकार्पायणा. Goldbarren wurde wohl das Zeichen Aṣṭāpada aufgedrückt, das auf diese Weise eine Bez. des Goldes selbst wurde. — 9) f. आ (sc. सूच्) eine aus acht Pada bestehende Strophe Ind. St. 8, 120.

अष्टापर्णा (अष्टन् + पर्णा) adj. AV. Prāt. 3, 2.

अष्टायोग (अष्टन् + योग) AV. Prāt. 3, 2. AV. 6, 91, 1.

अष्टावक्र 1) N. pr. eines Mannes KATHÁS. 103, 22. fgg. HALL 123. °गोता, °सूक्तिदीपिका ebend. °संस्कृता Verz. d. Oxf. H. 227, b, No. 538. — 2) N. pr. eines Tirtha MBu. 13, 1727.

अष्टाविंश 1) adj. der 28ste MBu. in den Unterschrr. der Adhijā. — 2) aus 28 bestehend VARĀH. BRH. S. 36, 21.

अष्टाविंशति f. achtundzwanzig VARĀH. BRH. S. 48, 51. °शत hundred-undachtundzwanzig PAÑĀV. Br. 18, 3, 2.

अष्टाविंशतिधा adv. 28fach KAP. 3, 38.

अष्टाशीति (अष्टन् + अ) f. achtundachtzig: °शतानि BṚĀG. P. 10, 90, 41.

अष्टाश्रकुण्ड (अष्टन् - अश्र + कु) n. Bez. eines best. achteckigen Dia-gramms Verz. d. Oxf. H. 96, b, 12. 97, b, 12.

अष्टासप्तति (अष्टन् + सप्त) f. achtundsiebentzig WEBER, Nax. 2, 284.

अष्टाक्रिकमहोत्सव m. und अष्टाक्रिकव्याख्यान n. Titel zweier Werke WILSON, Sel. Works 1, 282.

3. अष्टि = अष्टि Samen, Kern: कन्दाष्टिभिः BṚĀG. P. 4, 28, 36. 12, 2, 9. अस्यते भूमी तित्प्यत इत्यष्टिर्विजिम् Schol.

अष्टेड (अष्टन् + ड) adj.: अष्टेडः पदस्तोभः N. eines Sāman Ind. St. 3, 204, b.

अष्टाविन्, lies अष्टावी (अष्टावी Padap.).

अष्टि vgl. 3. अष्टि.

अष्टीला 3) शात्मले: MBu. 3, 2758. — Vgl. एकाष्ठोल, काष्ठील, जला-ष्ठीली, पादाष्ठील, प्रत्यष्ठीला, मधुष्ठील, मधुष्ठीला, मुषष्ठील.

अष्टीवत् Z. 3 v. u. lies अष्टीव st. अष्टीवन् und vgl. u. ऊरु 1).

1. अस् med. vom simpl.: स्महे MBu. 13, 13. स्यामहे HARIV. 7973. Z. 6 RV. 10, 27, 4 die Form आसम् nicht असम्. — 1) Z. 26 fgg. fuge noch folgendes Beispiel hinzu: ग्रामशब्देो ऽयं वक्त्रैः । अस्त्येव शालाममुद्देवै वर्तते । तद्यथा । ग्रामो दग्ध इति । अस्ति वाटपरित्ये वर्तते । तद्यथा । ग्रामं प्रविष्ट इति । अस्ति मनुष्येषु वर्तते । तद्यथा । ग्रामो गतो ग्राम आगत इति । अस्ति सारण्यके ससीमके सस्थण्डिलके वर्तते PAT. in MAHĀBH. 321. Hier lässt sich das Wort durch so übersetzen. — 2) अस्ति मे ohne Subject so v. a. ich besitze Etwas, ich bin reich MBu. 13, 3027. Spr. 4333 (Conj.). — 3) अस्तु so v. a. gut, einverstanden KATHÁS. 94, 77. पदस्तु was auch geschehen mag, es geschehe was da wolle 73, 156. 101, 308. 113, 140. पदस्तु मे was mir auch zu Theil werden möge 84, 21. सन्तु वि-लोकनभाषणविलासपरिहासकेलिपरिरम्भाः । स्मरणमपि u. s. w. so v. a. vom Sehen, Sprechen u. s. w. will ich gar nicht reden, schon die blosser Erinnerung u. s. w. Spr. 5149.

— अस् 1) dabei sein, mit acc. LĪTJ. 5, 3, 3. 12, 4.

— उप hierher zieht BENFAY die Stelle: महेन्द्रं वै गिरिश्रेष्ठे रामो नि-त्यमुपास्ति ह MBu. 3, 6034. Nach unserer Ansicht steht उपास्ति aus metrischen Rücksichten für उपास्ते und gehört demnach zu 2. आम् mit उप.

— नि dabei sein, Theil haben RV. 9, 98, 5.

— परि 1) lies überholen. — 2) lies über (den Tag) hinaus (thätig) sein.

— प्र Z. 4 lies 1, 34, 8 st. 1, 134, 8.

— अम् sein, bestehen, geben: गङ्गातीरे भीमपुरं नाम नगरं समस्ति Z. d. d. m. G. 14, 369, 4. 10. समस्तु MBu. 13, 1323 fehlerhaft für ममास्तु, wie die ed. Bomb. liest.

2. अस् Z. 1 zu der auffallenden Form आस्यन् vgl. NIR. 2, 2 (wo auch DURGA dieselbe von diesem अस् ableitet) und व्यास्यन्मर्धः AV. 13, 1, 5.

— 3) अस्तलज्ज Spr. 1332.

— अति 1) अत्यस्यन् R. 2, 23, 37 erklärt der Schol. durch पातयन्.

— अधि, अध्यस्त fälschlich übertragen, missverstanden KAP. 4, 21. — caus. अध्यासित uneigentlich gemeint, — verstanden: अत्रोद्यानत्वेन नायि-काया देहः । — कुमुममङ्गरीत्वेन नखा अध्यासिताः Schol. zu KĀVJĀD. 3, 112.

— उद्य vollständig aufgeben, ganz unterlassen: प्रयासमुद्पास्य BṚĀG. P. 10, 14, 3.

— अयि med. einfügen At. Br. 6, 30.

— अभि 2) योगमभ्यसतस्तस्य R. 7, 37, 4, 9. Z. 10 lies एतच्चिक्रम् अभ्य-स्तलोभ der sich der Habsucht ergeben hat Spr. 2038. — 3) multiplici-ten: एकादशभिरभ्यस्य पर्वाणि नवभिस्तिथिम् WEBER, GĀJOT. 83. शेषं हि-रभ्यस्य 83. 77. एकादशाभ्यस्त 72. — caus. Jmd Etwas betreiben lassen, beibringen, lehren MALLIN. zu ÇIÇ. 9, 79.

— अन्वव act. Etwas bringen auf (dat.) TS. 6, 6, 2, 4.

— उद् 1) KATHÁS. 121, 52. उद्गसि ÇIÇ. 9, 74. Statt पुष्पशय्यामुद्स्य ÇIÇ. 34. 1 liest MONIER WILLIAMS शयनाडुत्थाय.